

***Hinc Omnia* – idea konferencji**

W 2017 roku Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie obchodziła dwusetną rocznicę swojego istnienia¹. Powołana jako Biblioteka Publiczna przy nowo powstałym Królewskim Uniwersytecie Warszawskim miała zgodnie z założeniami jej twórców: Eforatu Liceum Warszawskiego, Stanisława Kostki Potockiego i Samuela Bogumiła Lindego, kontynuować idee i tradycję wywiezionej do Petersburga w latach 1794–1795 Biblioteki Publicznej Rzeczypospolitej (Biblioteki Załuskich), pełniąc funkcje Biblioteki Narodowej, skarbnicy wiedzy i kultury narodu polskiego. W ciągu dwóch wieków istnienia Biblioteka zgromadziła wielomilionowe zbiory, wśród których znalazły się także wyjątkowe kolekcje historyczne, artystyczne i specjalne, często o charakterze muzealnym, niekiedy unikatowe i niepowtarzalne, takie jak słynny Gabinet Rycin króla Stanisława Augusta odkupiony od jego spadkobierców dla Uniwersytetu w 1818 roku, muzyczne autografy w Archiwum Kompozytorów Polskich, dokumenty królewskie w Gabinetcie Rękopisów, wyjątkowe edycje, proweniencje lub oprawy dzieł w Gabinetach Starych Druków i Zbiorów XIX Wieku, księgozbiór Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i zbiór czasopism z okresu Wielkiej Emigracji w Gabinetcie Zbiorów XIX Wieku, a także kolekcje ilustrujące najnowszą historię Polski – jak druki ulotne czy prasa podziemna z okresu Solidarności w Gabinetcie Dokumentów Życia Społecznego.

Burzliwa historia Polski porozbiorowej, powstania narodowe, dwie wojny światowe, grabieże, celowe niszczenie oraz wywóz dóbr kultury przez zaborców

¹ Jubileuszowy tom (praca zbiorowa): *Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie 1817–2017. Miscellanea*, red. nauk. Jolanta Talbierska, Zbigniew Olczak (seria *Monumenta Universitatis Varsoviensis*), Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2017.

i okupanta spowodowały ogromne straty w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie (w niektórych działach wynoszące ponad 90 procent), która do II wojny światowej była największą i najzasobniejszą biblioteką w Polsce. Uszczuplenie pierwotnych zasobów nastąpiło też w rezultacie przekazania nowo utworzonej Bibliotece Narodowej (1928) niektórych partii najcenniejszych zbiorów rewindykowanych na mocy traktatu ryskiego, jak i odzyskanych po 1945 roku. Niemniej ocalałe, odbudowane i pomnażane kolekcje Gabinetu Starych Druków, Gabinetu Rycin, Gabinetu Rękopisów, Gabinetu Zbiorów Muzycznych, Gabinetu Zbiorów XIX Wieku, Gabinetu Zbiorów Kartograficznych czy Gabinetu Dokumentów Życia Społecznego należą do największych i najznakomitszych, tak pod względem liczebności, jak i wartości historycznej, artystycznej i kulturowej. Tego typu zbiory stwarzają często problemy organizacyjne i konserwatorskie, wymagają bowiem specjalnego traktowania, ochrony i udostępniania, polityki uzupełniania zbiorów opartej na merytorycznej wiedzy o kolekcji, a także ukierunkowanej metodyki badań naukowych i specjalistycznego opracowania w połączeniu z rozwiązywaniem problemów terminologicznych.

Mając świadomość, jak ważna jest wymiana doświadczeń i możliwość podejmowania dyskusji na te tematy, chcieliśmy zainicjować stałą konferencję naukową pod wspólnym tytułem *Hinc Omnia. Zbiory historyczne, artystyczne i specjalne w bibliotekach oraz innych instytucjach kultury*, organizowaną przez Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie co dwa lata jako spotkanie krajowe i co cztery lata jako międzynarodowe. Każda konferencja, wspierana merytorycznie przez Radę Programową, miała mieć nadany sprofilowany podtytuł określający proponowany zakres zagadnień. W inauguracyjnej edycji w roku 2017 brzmiał on: *Zbiory XIX-wieczne. Organizacja, terminologia, metodyka badań, konserwacja*. Temat został wybrany nieprzypadkowo, gdyż Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie stworzyła precedens, decydując się na wydzielenie z głównego zasobu druków XIX-wiecznych (książek i periodyków; il. 1). Proces ten nie został zakończony, głównie z powodów logistycznych, organizacyjnych i technicznych, a podstawową przeszkodą był (i jest nadal) brak oddzielnej i dostatecznie obszernej przestrzeni magazynowej spełniającej normy konserwatorskie i techniczne (il. 2). Niezależnie od ostatecznego rozwiązania tej kwestii, w 2017 roku – po konsultacjach z zespołem Gabinetu Zbiorów XIX Wieku i rozważeniu różnych opcji – podjęłam decyzję (jako ówczesny dyrektor BUW) o utworzeniu specjalistycznej czytelni obsługującej tylko te zbiory. Przeważały argumenty o konieczności zapewnienia właściwego traktowania tych obiektów, z poszanowaniem ich specyfiki oraz szczególnych wymagań i warunków w zakresie udostępniania, zgodnego z normami konserwatorskimi i wytycznymi dla wrażliwych obiektów zabytkowych. Udało się wygospodarować odpowiednie miejsce, przeprowadzić niezbędne prace adaptacyjne, wyposażyć nową czytelnię w specjalistyczną bibliotekę podręczną, meble, komputery i systemy zabezpieczające, stworzyć regulamin, a także

zapewnić właściwą obsługę merytoryczną i magazynową; pierwszych czytelników przyjęliśmy w marcu 2018 roku².

Problematyka konferencji nie skupiła się wyłącznie na tej kategorii zbiorów, lecz objęła również XIX-wieczne kolekcje artystyczne, muzyczne, rękopiśmienne i specjalne – jak przykładowo dokumenty w Głównej Bibliotece Pracy i Zabezpieczenia Społecznego czy albumy z fotografiami i zielniki (zob. program konferencji zamieszczony w Aneksie). Wyznaczyliśmy obszary tematyczne podejmujące problemy związane z XIX-wiecznymi zbiorami historycznymi, artystycznymi i specjalnymi w bibliotekach, archiwach i muzeach, takie jak organizacja i konserwacja, status i wartościowanie estetyczne, terminologia, metodologia i metoda badań (w tym zasadnicze pytanie: czy mamy wypracowane standardy?), a także kolekcje jako zaplecze dydaktyczne uczelni akademickich i narzędzie badawcze dla innych dziedzin sztuki i nauki (il. 3–4). Kwestie te przewijały się w różnym stopniu w większości wystąpień, w których dominowały sprawy badania proveniencji, zawartości i systematyzowania księgozbiorów oraz innych kolekcji historycznych, ponadto refleksje metodologiczne, konserwatorskie i natury organizacyjnej. Osobnym zagadnieniem podejmowanym w dyskusjach stało się publikowanie wyników badań w drukowanych katalogach zbiorów, a także dostępność kolekcji online. Uczestnicy konferencji w niewielkim stopniu zajęli się trudnym problemem reewaluacji tych zbiorów i próbą określenia na nowo ich wartości artystycznej, historycznej czy estetycznej. Jest to zagadnienie o tyle ważne, o ile uświadomimy sobie, że wpływa ono w dużym stopniu na sposób przechowywania danej kolekcji, uzupełniania jej o nowe nabytki (polityka gromadzenia), opracowania i badania.

W ramach międzynarodowej umowy o współpracy gościliśmy badaczki z Państwowej Publicznej Naukowo-Technicznej Biblioteki Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk (il. 5–6), z którą Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie współpracowała szczególnie owocnie w latach 2014–2018, a wśród nich dr. Andrieja Guskowa, Dyrektora Generalnego tejże instytucji, a także pracowników Biblioteki Rosyjskiej Akademii Nauk. Wśród prelegentów nie zabrakło

² Wobec zmian personalnych i przyjęcia innych priorytetów przez nową ekipę dyrektoryjną zarządzającą Biblioteką Uniwersytecką od 1 lipca 2018 roku, plany zakładające ostateczną reorganizację i wydzielenie zbiorów XIX-wiecznych zostały zawieszane(?). W 2020 roku niespodziewanie zlikwidowano samodzielną czytelnię Gabinetu Zbiorów XIX Wieku, stworzoną znacznym nakładem środków i pracy przy wyjątkowym wsparciu i zaangażowaniu wielu pracowników BUW oraz Biura Nieruchomości Powiśle, które wykonało prace techniczne i budowlane. Trudno przewidzieć, jakie będą dalsze działania związane z tą częścią zbiorów, konieczne są konsultacje merytoryczne z doświadczonym, profesjonalnie przygotowanym i doskonale znającym kolekcję zespołem Gabinetu Zbiorów XIX Wieku. Polityka wobec tej części zbiorów BUW powinna obejmować dużo szerszą perspektywę niż podstawowe katalogowanie i digitalizowanie zasobów, a przede wszystkim prognozować działania krótko- i długoterminowe.

przedstawiciele środowisk bibliotecznych (Biblioteka Narodowa, Polska Akademia Nauk Biblioteka Gdańska, Biblioteka PAU/PAN w Krakowie, Biblioteka Kórnicka, Biblioteka Uniwersytecka KUL, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Biblioteka Polska w Paryżu), muzealnych (Muzea Narodowe w Gdańsku, Krakowie, Poznaniu i Warszawie, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Muzeum Książąt Lubomirskich) i akademickich (Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski).

Hinc Omnia była pierwszą w Polsce konferencją naukową o tej tematyce adresowaną do różnych grup zawodowych, teoretyków i praktyków zajmujących się zbiorami bibliotecznymi, archiwalnymi i muzealnymi, a także wywodzących się z ośrodków akademickich i konserwatorskich na uczelniach artystycznych. Zaproponowaliśmy możliwie szeroki zakres problematyki konferencji, aby sprawdzić, które z zagadnień okażą się najbardziej interesujące dla różnych środowisk, wymiana doświadczeń i możliwość dyskusji sprzyjają bowiem zarówno pogłębieniu badań, jak i wprowadzaniu nowych, usprawniających rozwiązań w zakresie organizacji, przechowywania, konserwacji i udostępniania zgromadzonych zbiorów. Zgodnie z naszymi założeniami konferencja stała się miejscem dyskusji, prezentacji badań, wymiany myśli teoretycznej i refleksji metodologicznej, jak również obserwacji na temat praktycznej strony zajmowania się takimi kolekcjami z punktu widzenia bibliotekarza, kustosa, historyka sztuki, muzealnika, konserwatora dzieł na papierze (il. 7), ale także badacza wykorzystującego w swojej pracy zbiory tego rodzaju. Interdyscyplinarność badań jest bowiem jednym z elementów rzetelnego opracowania, naukowego badania i zrozumienia złożonej problematyki takich kolekcji, co przekłada się również na jakość merytorycznych informacji przekazywanych użytkownikom naszych zbiorów.

Starannie obmyślona koncepcja nowej konferencji pod egidą Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie została zupełnie zmieniona w kolejnej edycji, w 2019 roku, która poza przejętą nazwą *Hinc Omnia*³ miała niewiele wspólnego z jasno sprecyzowanymi przez nas założeniami. Świadomie przesunęliśmy na plan dalszy tematykę digitalizacji i baz cyfrowych (dominującą na różnego rodzaju konferencjach bibliotecznych) na rzecz autentycznych i potrzebnych badań naukowych i problemów konserwatorskich związanych z kolekcjami, promując przede wszystkim ideę stymulowania interdyscyplinarnych badań w obszarze tzw. zbiorów specjalnych⁴. Konferencja w 2019 roku była natomiast typowym

³ Tę uniwersalną i łatwą do zapamiętania nazwę dla nowej konferencji zaproponowała pani Agnieszka Kościelniak-Osiak z Oddziału Promocji, Wystaw i Współpracy BUW.

⁴ Odnośnie do terminologii nadawanej kolekcjom artystycznym i historycznym w strukturach bibliotek i instytucji kultury wypowiadałam się wielokrotnie, także na konferencjach i sympozjach; więcej na ten temat w moim tekście w niniejszym tomie: *Zbiory XIX-wieczne. Definicja, organizacja i metodyka badań*.

spotkaniem warsztatowym, budowanym wokół problemów katalogu i opracowania w NUKAT⁵, bez istotnych wystąpień o charakterze badawczym i naukowym.

Kończąc wprowadzenie w ideę *Hinc Omnia*, pragnę podziękować wszystkim, którzy uczestniczyli w przygotowaniu merytorycznym i organizacji tej bardzo ważnej i potrzebnej konferencji, Radzie Programowej, a szczególnie profesorom Marzennie Ciechańskiej, Arturowi Jazdonowi i Andrzejowi Pieńkosowi, Koleżankom i Kolegom z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie zaangażowanym w ideę utworzenia konferencji *Hinc Omnia*, prace nad programem pierwszej edycji oraz jej realizacją. Dziękuję całemu Zespołowi Gabinetu Zbiorów XIX Wieku – Wojciechowi Dołęgiewiczowi, Viktorii Bartsevich, a w szczególności dr Marcie M. Kacprzak i Zbigniewowi Olczakowi za opiekę merytoryczną i wiele świetnych pomysłów, Oddziałowi Promocji, Wystaw i Współpracy (Pani Beata Feliszewska, Panowie Filip Łazicki i Marcin Laszczkowski) za wspaniałą organizację i oprawę, a Pani Agnieszce Kościelniak-Osiak szczególnie za czuwanie nad całością i wyjątkowo trafną nazwę konferencji, Pani Marii Fronczak za znakomitą stronę www konferencji, Koleżankom i Kolegom z Gabinetów Zbiorów Specjalnych za ich wkład merytoryczny, udział w prezentacjach i dyskusjach. Podziękowania za opiekę nad naszymi rosyjskimi gośćmi oraz tłumaczenia ich wystąpień i głosów w dyskusji przekazuję Paniom Barbarze Chmielewskiej i Viktorii Bartsevich oraz Panu Zbigniewowi Olczakowi. Moje specjalne podziękowania zechcą przyjąć Pani Renata Gierak oraz Pracownicy Oddziału Administracji za przygotowanie sal, obsługę techniczną oraz ogromny wkład w realizację projektu czytelnicy Gabinetu Zbiorów XIX Wieku, której otwarcie przewidziane było początkowo właśnie na czas konferencji.

Warto podkreślić, że pierwsza konferencja *Hinc Omnia* pod honorowym patronatem Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów była głównym wydarzeniem zamykającym obchody jubileuszu 200-lecia Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, które jako ówczesny dyrektor Biblioteki miałam zaszczyt i przyjemność organizować wraz z niezwykle zaangażowanymi Pracownikami. W dobie powszechnej globalizacji, gdy w bibliotecznych katalogach online można znaleźć bardzo podobne zasoby podstawowe złożone z książek, czasopism i baz elektronicznych, powinniśmy badać i promować to, co nas wyróżnia i stanowi o naszej tradycji i unikalnej tożsamości, co jest dla nas specyficzne i niepowtarzalne, a takie są właśnie różnorodne i bogate kolekcje historyczne, artystyczne i specjalne.

* * *

⁵ Narodowy Uniwersalny Katalog, rozpoczęty jako projekt, kontynuowany i prowadzony przez Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie, współtworzony przez ok. 200 polskich bibliotek naukowych.

Publikacja materiałów z konferencji *Hinc Omnia* planowana była na rok 2018/2019, tym bardziej że mieliśmy zgromadzone na ten cel środki. Niestety z przyczyn od nas niezależnych nie udało się tego dokonać i w rezultacie część interesujących wystąpień została wycofana i opublikowana w innym miejscu. Tym bardziej dziękuję pozostałym Autorom za powrót do wcześniej przygotowanych tekstów, wprowadzenie koniecznych aktualizacji, a przede wszystkim za wyrozumiałość i cierpliwość, które mam nadzieję zostaną wynagrodzone niniejszą publikacją, spełniającą wysokie wymogi nie tylko merytoryczne, ale i estetyczne. Całość tekstów (poza moim Wprowadzeniem i tekstem otwierającym) została podzielona, podobnie jak wystąpienia konferencyjne, na trzy grupy prezentujące problemy związane z księgozbiorami historycznymi, zbiorami artystycznymi i konserwacją zbiorów specjalnych. Dopełniają ten materiał indeks oraz Aneks zawierający pełny program konferencji i skład Rady programowej.

W dążeniu do osiągnięcia satysfakcjonującego rozwiązania najważniejsze stało się dla nas dotrzymanie wcześniejszych zapowiedzi o planowanej publikacji wyposażonej w barwne ilustracje i wydanej drukiem w renomowanym wydawnictwie. Miała się ona ukazać nie tylko w językach polskim i rosyjskim, ale także zostać w całości przetłumaczona na język angielski, na czym ogromnie nam zależało, przede wszystkim ze względu na promocję naszych zbiorów i rezultatów naszych badań oraz dotarcie do środowiska międzynarodowego, inicjując tym samym możliwość prowadzenia dalszej dyskusji i badań szczegółowych.

Wspaniałomyślne wsparcie i dotacja Uniwersytetu Warszawskiego przyznana przez JM Rektora UW prof. dr. hab. Alojzego Z. Nowaka umożliwiły ostatecznie realizację tego celu w Wydawnictwach Uniwersytetu Warszawskiego, za co w imieniu swoim i Autorów pragnę przekazać nasze gorące podziękowania. Panu Zbigniewowi Olczakowi i Pani Viktoryii Bartsevich dziękuję za wszystkie tłumaczenia i korekty tekstów rosyjskich, a Pani dr Marcie M. Kacprzak za merytoryczną współpracę, redakcję i wsparcie, także w kwestiach organizacyjnych.

Dr hab. Jolanta Talbierska
Kierownik Gabinetu Rycin BUW
Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie
w kadencji 2013–2018

***Hinc Omnia* – the Idea of the Conference**

The University of Warsaw Library (BUW) celebrated its 200th anniversary in 2017.¹ Founded as the Public Library at the newly established Royal University of Warsaw, it was intended by its creators – the Ephorate of the Warsaw Lyceum, Stanisław Kostka Potocki, and Samuel Bogumił Linde – to continue the ideas and traditions of the Public Library of Poland (the Załuski Library, 1794–1795), which had been transported to Saint Petersburg and which had served as the National Library, a treasury of knowledge and culture of the Polish nation. During its two centuries of existence, the Library has amassed several million objects, including exceptional historical, artistic, or special collections, often of museum character. Some of them are unique, like the famous Print Room of King Stanisław August Poniatowski (r. 1764–1795) repurchased for the University from his successors in 1818, music autographs in the Archive of Polish Composers, royal documents in the Manuscripts Department, unique editions, provenances, or book bindings in the Early Printed Books Department and the book collection of the Warsaw Society of Friends of Learning, the collection of journals from the Great Emigration period in the Nineteenth-Century Publications Department, and the sets concerning the modern history of Poland – like ephemera or underground press from the time of the Solidarity movement in the Ephemera Department.

¹ The anniversary monograph (collective work): *Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie 1817–2017. Miscellanea*, ed. by Jolanta Talbierska, Zbigniew Olczak (series: *Monumenta Universitatis Varsoviensis*), Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2017.

The turbulent history of post-partition Poland, national uprisings, two world wars, plundering, deliberate destruction, looting and disposal of cultural goods by the invaders and occupants all caused huge losses in the collections of the University of Warsaw Library (more than 90 per cent in some departments), which until World War II had been the largest and the richest library in Poland. Diminution of its original collections also resulted from the transfer to the newly established National Library of Poland (1928) of selected parts of the most valuable collections, recovered under the Treaty of Riga (1921) or after 1945. Nevertheless, the collections of the Early Printed Books Department, the Print Room, the Manuscripts Department, the Music Department, the Nineteenth-Century Publications Department, the Maps Department, or the Ephemera Department, which have been preserved, reconstructed, and expanded, are among the largest and most outstanding in terms of both numbers and historical, artistic, and cultural value. Collections of this type are often difficult to organise or preserve because they require specific treatment, protection, and circulation, a collection development policy based on expert knowledge of the library, as well as specific research and cataloguing methods, and also the solving of terminological problems.

Being aware of the importance of the discussion and exchange of experience on these topics, we wanted to initiate a standing research conference under the common title of *Hinc Omnia. Historical, Artistic, and Special Collections in Libraries and Other Cultural Institutions*, organised by the University of Warsaw Library every two years as a domestic meeting and every four years as an international one. Each conference, supported substantively by the Programme Board, was to be given a profiled subtitle specifying its proposed scope. In the inaugural edition in 2017, it read: *Nineteenth-Century Collections. Organisation, Terminology, Research Methodology, Conservation*. The topic was chosen deliberately, as the University of Warsaw Library has set a precedent by separating 19th-century publications (books and periodicals) from the main collection (Fig. 1). This process has not yet been completed, mostly due to logistical, organisational, and technical reasons, the main obstacle being the lack of separate and sufficiently large storage space that would meet conservation and technical standards (Fig. 2). Regardless of the final solution to this problem, in 2017 – after consulting the team of the Nineteenth-Century Publications Department and considering different options – I decided (as the then Director of the University of Warsaw Library) to create a reading room dedicated exclusively to these collections. The arguments that prevailed concerned the need to ensure proper treatment of these objects, respecting their specificity and the special requirements and conditions of circulation, following conservation standards and guidelines for sensitive historic objects. We found a suitable place, carried out the necessary adaptation works, equipped the new reading room with a specialised reference collection,

as well as furniture, computers, and security systems, created rules, and provided proper professional and storage services; we welcomed our first readers in March 2018.²

The conference did not focus solely on this type of objects but also included 19th-century art, music, manuscript, and special collections – for instance, documents in the Central Library of Labour and Social Security, photograph albums, and herbaria (see the Conference Programme in the Appendix). We suggested thematic areas addressing issues related to 19th-century historical, artistic, and special collections in libraries, archives, and museums, such as organisation and conservation, aesthetic status and valuation, terminology, research methodology (including the fundamental question: Do we have developed standards?), as well as collections as a teaching resource for academic institutions and a research tool for other fields of art and science (Figs. 3–4). These issues were discussed in varying degrees in most of the presentations, which focused mainly on studies on provenance, contents, and systematisation of book and other historical collections, as well as on methodology, conservation, and organisation. Another discussed topic was the publication of research results in printed catalogues of collections, as well as the presentation of the latter online. To a lesser extent, the conference participants addressed the difficult problem of re-evaluating these collections and trying to redefine their artistic, historical, or aesthetic value. This is an important issue insofar as we realize that it greatly affects how a collection is preserved, supplemented with new acquisitions (collection policy), catalogued, and researched.

Under an international cooperation agreement, we hosted the researchers from the State Public Scientific and Technological Library of the Siberian Branch of the Russian Academy of Sciences (Figs. 5–6), with which the University of Warsaw Library had a particularly fruitful collaboration in 2014–2018, including Andrey Guskov, PhD, General Director of the institution, as well as staff from the Library of the Russian Academy of Sciences. Among the speakers were

² Due to staff changes and the adoption of other priorities by the new team managing the University of Warsaw Library since July 1, 2018, the plans of final reorganisation and separation of the 19th-century collections have been suspended (?). The independent reading room of the Nineteenth-Century Publications Department, established with considerable resources and work, with exceptional support and engagement of our library staff and the Library Facility Maintenance, the latter responsible for technical and construction works, was closed unexpectedly in 2020. It is difficult to predict what the next steps concerning this part of the collection will be, as there are no substantive consultations with the experienced and professional team of the Nineteenth-Century Publications Department, which has expert knowledge about this collection. In consequence, there is no clear policy for this part of the library's collection; it should cover a much broader perspective than the basic cataloguing and digitising of resources, and above all, forecast short- and long-term activities.

representatives of the library community (the National Library of Poland, the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences, the Scientific Library of PAU and PAN in Kraków, the Kórnik Library, the University Library of the Catholic University of Lublin, the University Library in Poznań, the Polish Library in Paris), museums (National Museums in Gdańsk, Kraków, Poznań, and Warsaw, the National Ossoliński Institute – Museum of the Lubomirski Princes), and universities (the Academy of Fine Arts in Warsaw, the Adam Mickiewicz University in Poznań, the University of Warsaw).

Hinc Omnia was the first scientific conference on this subject in Poland addressed to various professional groups, researchers, theoreticians and practitioners dealing with library, archival, and museum collections, as well as those from universities and conservation centres at academies of fine arts. The conference scope was defined very broadly to see which of the topics would be of most interest to various circles. Discussions and the exchange of experience are conducive both to further in-depth studies and introducing new, more efficient solutions in the field of organisation, storage, conservation, and circulation of the collections. In line with our assumptions, the conference became an opportunity for discussion, presentation of research results, exchange of theoretical ideas or methodological reflection, as well as observations on the practical side of dealing with such collections from the point of view of librarians, curators, art historians, museum professionals, paper art restorers (Fig. 7), but also researchers using these collections in their work. The interdisciplinarity of research is one of the elements of reliable description, scientific study, and understanding of the complex issues of such collections, influencing also the quality of information provided to our users.

The carefully developed concept of the new conference under the auspices of the University of Warsaw Library was completely changed in the following edition in 2019. Apart from the name *Hinc Omnia*,³ it had little in common with our clearly-defined assumptions. We had consciously moved the topics of digitisation and databases (dominant at various library conferences) to the background in favour of real and needed scientific research and conservation problems related to collections, promoting above all the idea of stimulating interdisciplinary research in the area of so-called special collections.⁴ The conference in 2019, on the other hand, was a typical workshop meeting built around the problems of cataloguing and indexing in NUKAT (The Union Catalog

³ This universal and easy to remember name was proposed by Agnieszka Kościelniak-Osiak from the Promotion, Exhibitions and Cooperation Department.

⁴ I have discussed the terminology concerning artistic and historical collections within libraries' and cultural institutions' structures many times, also at conferences and symposiums; see my paper in this volume, *Nineteenth-Century Collections. Definition, Organisation, and Research Methodology*.

of Polish Research Library Collections),⁵ with no significant research or scientific presentations.

Concluding this introduction to the idea of the *Hinc Omnia* Conference, I would like to thank all those who have participated in the substantive preparation and organisation of this very important and needed conference: the Programme Board (especially Professors Marzenna Ciechańska, Artur Jazdon, and Andrzej Pieńkos), Colleagues from the University of Warsaw Library involved in the idea of creating the *Hinc Omnia* Conference and the work on the programme of the first edition and its implementation. I would like to thank the entire team of the Nineteenth-Century Publications Department – Wojciech Dołęgiwicz, Viktoriya Bartsevich, and especially Marta M. Kacprzak, PhD, and the then head curator Zbigniew Olczak for their substantive support and many brilliant ideas, the Promotion, Exhibitions and Cooperation Department (Beata Feliszewska, Filip Łazicki, Marcin Laszczkowski) for the perfect organisation, Agnieszka Kościelniak-Osiak in particular for the supervision and a very apt name of the conference, Maria Fronczak for the excellent website of the conference, Colleagues from the Special Collections Department for their contribution, presentations, and discussions. I would like to thank Barbara Chmielewska, Viktoriya Bartsevich, and Zbigniew Olczak for taking care of our Russian guests and translating their presentations and voices in the discussions. My special thanks go to Renata Gierak and the administration staff for the preparation of rooms, technical service, and huge contribution to the realisation of the project of the reading room of the Nineteenth-Century Publications Department, the opening of which was initially planned to take place during the conference.

It is worth noting that the first *Hinc Omnia* Conference, under the honorary patronage of the National Institute for Museums and Public Collections, was the main event closing the celebration of the 200th anniversary of the University of Warsaw Library, which as the Director of the Library at the time I had the honour and privilege to organise together with the extremely committed staff. In the time of globalisation, when very similar fundamental collections of books, periodicals, and electronic databases can be found in online library catalogues, we should study and promote what makes us distinctive and represents our tradition and unique identity. And such are the diverse and rich historical, artistic, and special collections.

* * *

⁵ The Union Catalog of Polish Research Library Collections, initiated as a project, has been continued and managed by the University of Warsaw Library, as a collaborative service of approximately 200 Polish research libraries.

The publication of the *Hinc Omnia* Conference proceedings was planned for the year 2018/2019, especially since we had funds raised for this purpose. Unfortunately, due to circumstances beyond our control, this was not possible, and as a result, some of the interesting presentations were withdrawn and published elsewhere. Thus, I would like to thank all the more the other Authors for going back to previously-written texts and updating them, and most of all for their understanding and patience – I hope they will be rewarded by this publication, which meets high requirements not only in terms of content but also aesthetics. The articles (except my Introduction and the opening text) are divided, like the conference presentations, into three groups, concerning problems related to historical book collections, artistic collections, and the conservation of special collections. This material is complemented by an index and an Appendix containing the full programme of the conference and a list of the members of the Programme Board.

In the pursuit of a satisfactory solution, it became most important to us to keep our earlier declarations concerning the planned publication with colour illustrations, printed in a renowned publishing house. It was to appear not only in Polish and Russian but also be translated in its entirety into English, which we were very anxious about, primarily in order to promote our collections and research results, as well as reach the international community, thus initiating the possibility of further discussions and in-depth research.

The generous support and funds granted by H.M. Rector of the University of Warsaw, Prof. Alojzy Z. Nowak, made it possible to finally realise this goal in the University of Warsaw Press, for which on behalf of myself and the Authors, I would like to express our warm thanks. I also thank Zbigniew Olczak and Viktoriya Bartsevich for all translations and corrections of Russian texts, and Marta M. Kacprzak, PhD, for substantive cooperation, editing, and support, also in organisational matters.

Prof. Jolanta Talbierska
Head of the Print Room
of the University of Warsaw Library
Director of the University of Warsaw Library
in the 2013–2018 term